

## DOHODA

### **mezi Evropským společenstvím, Evropskou kosmickou agenturou a Evropskou organizací pro bezpečnost letového provozu o evropském příspěvku k rozvoji globálního družicového navigačního systému (GNSS)**

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ (dále jen „Společenství“), zastoupené Gavinem Strangem, ministrem dopravy Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a výkonným předsedou Rady Evropské unie, a Neilem Kinnockem, členem Komise Evropských společenství (doprava), a

EVROPSKÁ KOSMICKÁ AGENTURA, zřízená Smlouvou o založení Evropské kosmické agentury, otevřenou k podpisu v Paříži dne 30. května 1975 (dále jen „ESA“), zastoupená generálním ředitelem Antoniem Rodotà, a

EVROPSKÁ ORGANIZACE PRO BEZPEČNOST LETOVÉHO PROVOZU, zřízená Mezinárodní úmluvou o spolupráci při zajišťování bezpečnosti letového provozu ze dne 13. prosince 1960, pozměněnou protokolem ze dne 12. února 1981 (dále jen „Eurocontrol“), zastoupená generálním ředitelem Yvesem Lambertem

(dále jen „strany“),

VĚDOMY SI toho, že studie družicové navigace přechází z výzkumné fáze k vymezení operačního systému a že dosáhly dostatečného stupně zralosti, aby umožnily přispět ke globálnímu družicovému navigačnímu systému, a tím podpořily účast evropského průmyslu v tomto odvětví;

VĚDOMY SI zájmu evropských vlád na evropském příspěvku k družicové navigaci, který vyjádřily při příležitosti zasedání Evropské konference o civilním letectví ze dne 10. června 1994;

S OHLEDEM NA sdělení Komise Evropského společenství (dále jen „Komise“) ze dne 14. června 1994 o službách družicové navigace, na usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. listopadu 1994, na usnesení Rady Evropské unie ze dne 19. prosince 1994 o evropském příspěvku k rozvoji GNSS, na závěry Rady Evropské unie ze dne 14. června 1995, které vyzývají Evropskou komisi, aby přijetím všech opatření nezbytných pro pronájem odpovídačů Inmarsat III AOR-E a IOR přispěla k zavedení Globálního systému družicové navigace (GNSS 1), a na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1692/96/ES ze dne 23. července 1996 o hlavních směrech Společenství pro rozvoj transevropské dopravní sítě;

S OHLEDEM NA schválení této dohody Radou ESA dne 24. června 1997 podle čl. 14 odst. 1 Smlouvy o Evropské agentuře pro kosmický prostor;

S OHLEDEM NA opatření č. 83/22 přijaté Stálou komisí Eurocontrol dne 31. ledna 1995 v souladu s článkem 11 Mezinárodní úmluvy o spolupráci při zajišťování bezpečnosti letového provozu, pozměněné dne 12. února 1981;

UZNÁVAJÍCE nezbytnost dále koordinovat své činnosti s cílem zajistit důvěryhodnost a účinnost evropské účasti v této oblasti, zejména s ohledem na rozvoj družicového navigačního systému využívajícího navigační užitečné zatížení Inmarsat III, pro níž strany již předložily návrh nazvaný EGNOS (*European Geostationary Navigation Overlay Service*), který byl přijat Radou Inmarsat dne 21. listopadu 1994 a 15. listopadu 1995,

SE DOHODLY TAKTO:

## Článek 1

### Předmět

Předmětem této dohody je zahájení spolupráce mezi stranami, aby poskytly evropský příspěvek ke globálnímu družicovému navigačnímu systému. Cílem tohoto spojeného úsilí je umožnit Evropě poskytovat službu družicové navigace, která odpovídá, je-li to možné, provozním potřebám civilních uživatelů, a to nezávisle na ostatních prostředcích radionavigace a určování polohy.

## Článek 2

### Definice

Pro účely této dohody se rozumí:

„Globálním družicovým navigačním systémem“ (*Global Navigation Satellite System*, dále jen „GNSS“) celosvětový systém družicového určování polohy, rychlosti a času, který trvale odpovídá případným potřebám uživatelů na civilní aplikace.

„GNSS 1“ počáteční aplikace GNSS založená na vojenských družicových navigačních systémech Spojených států amerických a Ruska, rozšířená o civilní systémy a vytvořená tak, aby uživateli umožňovala dostatečně a nezávisle monitorovat celý systém.

„GNSS 2“ celosvětový civilní družicový navigační systém mezinárodně kontrolovaný a řízený, který odpovídá potřebám všech kategorií uživatelů v oblasti určování polohy, rychlosti a času.

„EGNOS“ (*European Geostationary Navigation Overlay Service*) evropský doplněk stávajících družicových navigačních a polohových systémů, které využívají geostacionární družice pro zvýšení výkonu těchto systémů v celé Evropě

a pro poskytnutí kapacity ve všech oblastech geostacionárního vysílání. EGNOS je evropská složka GNSS 1.

### Článek 3

#### Oblast působnosti

Oblast spolupráce mezi stranami, na kterou se vztahuje tato dohoda, je upřesněna v přílohách I a II. Zahrnuje tyto činnosti:

- a) vývoj a potvrzení provozní kapacity evropského příspěvku ke GNSS 1 s využitím stávajících družicových systémů a všech dodatků nezbytných pro uspokojení potřeb uživatelů;
- b) koordinaci činností všech stran, aby byla dosažena plná provozní kapacita GNSS 1;
- c) současně s GNSS 1 přípravné práce na vymezení a vytvoření GNSS 2.

### Článek 4

#### Příspěvky stran ke GNSS 1

Strany přijmou vhodná opatření v souladu s příslušnými předpisy a postupy a usilují o to, aby včas přispěly ke GNSS 1 (podle přílohy II), a to tímto způsobem:

- a) ESA přispívá prováděním programu ARTES (*Advanced Research in Telecommunication Systems*), zejména bodu 9, který se vztahuje na technický rozvoj EGNOS a jeho provozování pro účely zkoušek a technického potvrzení;
- b) Eurocontrol určí požadavky uživatelů civilního letectví a na základě těchto požadavků potvrdí výsledný systém. Eurocontrol rovněž podpoří evropské úsilí zajistit, aby GNSS 1 odpovídal potřebám civilního letectví z provozního hlediska;
- c) Společenství přispívá ke sjednocení požadavků všech uživatelů a na základě těchto požadavků k potvrzení výsledného systému, zejména v rámci transevropských sítí a výzkumných a vývojových akcí, aniž jsou dotčeny právní předpisy o postupech technické harmonizace, např. předpisy týkající se vybavení letadel a řízení letového provozu.

Společenství rovněž zajišťuje zřízení EGNOS a přijímá všechna příslušná opatření, zejména pronajímá geostacionární odpovídače.

## Článek 5

### Organizace spolupráce mezi stranami

1. K zajištění postupného rozvoje spolupráce strany touto dohodou zřizují společný tripartitní výbor, jehož cílem je sledovat provádění této dohody, stanovit hlavní směry a koordinovat společné přístupy k provádění dohody. Společný tripartitní výbor se schází alespoň jednou za rok nebo podle potřeby častěji na žádost jedné ze stran a přijme svůj jednací řád.
2. Společnému tripartitnímu výboru je nápomocen sekretariát, který zajišťuje běžnou administrativu a na žádost organizuje technickou pomoc. Strany se zavazují, že v souladu s příslušnými předpisy a postupy budou společně k této administrativní podpoře přispívat.
3. Společný tripartitní výbor plní úkoly vymezené v této dohodě těmito prostředky:
  - a) vyměňováním informací o dosaženém pokroku v činnostech spadajících do oblasti působnosti této dohody a vyměňováním příslušné dokumentace a výsledků vyplývajících z příspěvků stran podle této dohody;
  - b) vyzýváním zástupců každé ze stran k účasti na zasedáních týkajících se těchto činností, které tvoří základ této dohody;
  - c) vyměňováním informací a zajištěním koordinace před vytvořením kontaktů, jež se vztahují k této dohodě, se třetími neevropskými stranami;
  - d) vypracováním návrhů na opatření nezbytná pro budoucí provozní služby navigace a určování polohy;
  - e) předkládáním návrhů na organizaci sekretariátu.
4. Každou změnu nebo aktualizaci technického obsahu příloh I a II, která nemá vliv na oblast působnosti této dohody, a zejména na její finanční ustanovení a podmínky fungování, lze schvalovat jednomyslným rozhodnutím Společného tripartitního výboru.

## Článek 6

### Výměna a šíření informací

1. S výhradou svých předpisů v oblasti výměny informací si každá strana vyměňuje s ostatními stranami všechny informace, které má k dispozici a které mohou být důležité pro provádění této dohody.
2. Není-li stanoveno jinak, nešíří žádná strana informace vyměňované na základě této dohody mezi jinými osobami, než které zaměstnává, nebo mezi

osobami, které jsou úředně oprávněné je získat (včetně členských států každé organizace), ani je nepoužívá pro obchodní účely. Úprava šíření informací se použije pouze v míře nezbytné pro účely této dohody a dodržuje zásadu přísné důvěrnosti.

#### *Článek 7*

##### **Vlastnická práva**

1. Každá strana spravuje nebo drží v souladu se svými předpisy a postupy vlastnická a obchodní práva k softwaru, zařízení a dokumentaci, které financovala a vyvinula v rámci svých činností při provádění této dohody.
2. Pro společné vývojové práce podle této dohody mohou strany mezi sebou uzavírat zvláštní ujednání.

#### *Článek 8*

##### **Finanční ujednání**

1. Každá strana zajistí, aby byla včas a v souladu s jejími postupy přijata vhodná finanční opatření nezbytná pro plnění jejích závazků z této dohody a jejích příloh.
2. Po dokončení zkoušek a technického potvrzení EGNOS musí být sjednána nová finanční ustanovení.

#### *Článek 9*

##### **Smluvní strana a postupy**

Všechny smlouvy nezbytné pro provádění této dohody uzavírané jednou ze stran musí být v souladu s běžným postupem této strany, aniž je dotčen čl. 7 odst. 2.

#### *Článek 10*

##### **Odpovědnost**

1. Strany se dohodly, že při provádění činností podle této dohody nebude žádná strana uplatňovat u ostatních stran nároky za zranění nebo smrt některého ze svých zaměstnanců nebo jakékoli osoby jednající jejím jménem, nebo za škodu

na jejich majetku nebo za jeho ztrátu způsobenou jednou ze stran, nezávisle na tom, zda ke zranění, smrti, škodě na majetku nebo ztrátě došlo z nedbalosti nebo z jiného důvodu, s výjimkou případů závažné nedbalosti nebo úmyslného činu.

2. Uplatňuje-li třetí strana nárok, který vyplývá z provádění odpovídajících příspěvků stran upřesněných v příloze II, nese strana odpovědnost, pouze pokud nárok souvisí s příspěvkem této strany.

3. Strany se dohodly, že každá strana, která uzavře smlouvu se třetí osobou v souvislosti se svými příspěvky podle přílohy II, odpovídá za všechny nároky této třetí osoby vyplývající z dotyčné smlouvy.

### *Článek 11*

#### **Vyšší moc**

Pokud strana nesplní povinnost podle této dohody z důvodu vyšší moci, nepovažuje se to za porušení z její strany.

### *Článek 12*

#### **Vztahy s veřejností**

1. Každá strana se zavazuje, že bude s ostatními předem koordinovat vlastní nebo společné vztahy s veřejností týkající se oblastí, na které se vztahuje tato dohoda.

2. Ve všech souvisejících mediálních činnostech je úloha každé strany v této dohodě jasně vymezena a uvedena.

3. Podrobná opatření pro provádění vztahů s veřejností podle tohoto článku jsou přijímána společně.

### *Článek 13*

#### **Změny**

1. Tuto dohodu lze měnit pouze na základě jednomyslného písemného souhlasu stran.

2. Strany se pro případ, že se kterákoli strana při plnění svých úkolů podle této dohody setká s obtížemi, včetně obtíží týkajících se finančního příspěvku, dohodly, že přezkoumají v rámci společného tripartitního výboru způsoby získání plánovaných příspěvků a v nezbytné míře přezkoumají cíle a obsah této dohody.

#### *Článek 14*

### **Účast třetích stran**

Tato dohoda je otevřena účasti dalších stran, které mohou přispět k plnění úkolů podle této dohody. Za tímto účelem bude postupem podle článku 13 dohoda změněna.

#### *Článek 15*

### **Řešení sporů**

1. Všechny spory o výklad nebo uplatňování této dohody nebo jejích příloh, které mohou mezi stranami vzniknout, jsou předkládány společnému tripartitnímu výboru k přímému projednání.
2. Není-li možné vyřešit spor postupem podle odstavce 1, může kterákoli strana oznámit ostatním stranám jmenování rozhodce; ostatní strany musí ve lhůtě dvou měsíců jmenovat vlastní rozhodce.
3. Společný tripartitní výbor jednomyslným usnesením jmenuje dva další rozhodce.
4. Rozhodci přijímají rozhodnutí většinou hlasů.
5. Každá strana sporu musí přijmout odpovídající opatření k provedení rozhodnutí rozhodců.

#### *Článek 16*

### **Přílohy**

Tato dohoda obsahuje přílohy I a II, které tvoří její nedílnou součást. Ustanovení čl. 5 odst. 4 vymezuje postupy aktualizace a změn příloh.

#### *Článek 17*

### **Vstup v platnost a ukončení platnosti**

1. Tato dohoda vstupuje v platnost dnem podpisu a je použitelná až do skončení činností uvedených v přílohách I a II nebo dokud nebude nahrazena jinou dohodou o spolupráci.

2. Odchylně od odstavce 1 může kterákoli strana ukončit platnost dohody, pokud bude dokončeno technické a provozní potvrzení EGNOS, přičemž svůj záměr oznámí ostatním stranám šest měsíců předem.
3. Je-li platnost této dohody jednou ze stran ukončena postupem podle odstavce 2, dohodnou se strany na přijetí veškerých vhodných opatření.

#### *Článek 18*

#### **Rozhodné znění**

Tato dohoda je vyhotovená ve třech stejnopisech v jazycích anglickém, dánském, francouzském, italském, německém, nizozemském, portugalském, řeckém, španělském a švédském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.

Na důkaz čehož připojili níže podepsaní k této dohodě své podpisy.

V Lucemburku dne osmnáctého června tisíc devět set devadesát osm.

Za Evropské společenství

Za Evropskou kosmickou agenturu

Za Evropskou organizaci pro bezpečnost letového provozu

## PŘÍLOHA I

### 1. Úvod

Oblast působnosti spolupráce mezi stranami vymezená v článku 3 této dohody je dále upřesněna.

### 2. Evropský příspěvek ke GNSS 1: čl. 3 písm. a)

Tento příspěvek zahrnuje vývoj rozšiřování stávajících systémů družicové radionavigace a určování polohy, aby odpovídaly potřebám civilních uživatelů (pozemní, námořní a letecká doprava a uplatnění mimo oblast dopravy) v celé Evropě a ve všech oblastech geostacionárního vysílání.

Příspěvek obsahuje tyto hlavní činnosti:

- určení požadavků uživatelů,
- vývoj, zkoušení, technické a provozní potvrzení EGNOS (*European Geostationary Navigation Overlay Service*), které tvoří prostorové rozšíření družicového systému radionavigace a určování polohy založené na využití geostacionárních družic a poskytující uživateli větší kapacitu pro měření vzdálenosti pomocí družic, integritu a doplňující informace o velkoplošné diferenční korekci,
- dodatečné rozšíření (např. rozšíření na úrovni místní oblasti, nezávislé sledování integrity přijímačem atd.),
- vývoj, zkoušení a potvrzování uživatelského zařízení,
- osvědčení prvků evropského systému GNSS 1.

Podrobnější popis evropského příspěvku ke GNSS 1 je uveden v příloze II.

### 3. Přejít na plnou provozní kapacitu GNSS 1: čl. 3 písm. b)

Strany se zavazují vypracovat mechanismus, který by umožnil případné dodatečné příspěvky pro dosažení plné provozní kapacity GNSS 1, což bude zejména vyžadovat dodatečnou prostorovou kapacitu.

### 4. Přípravná práce pro GNSS 2: čl. 3 písm. c)

Strany budou spolupracovat při přípravných pracích na vymezení a koncepci GNSS 2, zejména při vypracování studií pro přípravu ukázek na oběžné dráze, které mají být provedeny v období 1997–2000. Budou prostudovány potenciální systémové konfigurace, aby bylo možné vymezit a zahájit kritický výzkum a technický rozvoj a provést první zkoušky vybraných koncepcí GNSS 2.

Přípravné práce pro GNSS 2 zahrnují tyto činnosti:

- vymezení úkolu (určení dodatečných požadavků uživatelů, koncepce signálu, vymezení aplikací ukázkového systému),
- vymezení systému (volby, koncepce ukázkového systému, vymezení ukázkového programu),
- předvývojové činnosti při přípravě techniky GNSS 2,
- vývoj experimentální navigační užitečné zátěže a provedení simulačních zkoušek výkonnosti systému a ukázky letu na oběžné dráze,
- koncepce struktury GNSS 2 (koncepce úplného družicového navigačního systému včetně jeho logistických a provozních hledisek).

## PŘÍLOHA II

### 1. Úvod

Tato příloha rozděluje příspěvky stran uvedené v článku 4. Vztahuje se na koncepci, vývoj a provedení EGNOS až do dokončení první fáze provádění, která zahrnuje užívání nejméně dvou geostacionárních navigačních odpovídačů. Popis EGNOS je uveden dále.

Systém EGNOS je rozšířením stávajícího družicového systému radionavigace a určování polohy, který využívá geostacionární družice pro zvýšení výkonnosti těchto systémů v celé Evropě a obecněji ve všech oblastech geostacionárního vysílání.

Použitím navigačních odpovídačů na geostacionárních družicích a zpracováním dat ze sítě pozemních monitorovacích stanic poskytuje EGNOS větší kapacitu pro měření vzdálenosti pomocí družic, integritu služeb a doplňující informace o velkoplošné diferenční korekci (*wide area differential* – WAD). Cílem služeb WAD je zlepšit přesnost stávajících systémů družicové radionavigace, zejména v Evropě. Systém EGNOS zlepší celkovou dostupnost služeb družicové navigace.

Infrastruktura EGNOS bude sestávat z:

- kontrolních středisek úkolu (*Mission Control Centres* nebo MCC),
- navigačních odpovídačů na geostacionárních družicích,
- navigačních pozemních pozemských stanic (Navigation Land Earth Stations nebo NLES) pro přístup k navigačním odpovídačům,
- stanic pro monitorování měření vzdálenosti a integrity (RIMS)
- zdokonalených RIMS pro přesné určení oběžné dráhy geostacionárních družic, na kterých jsou umístěny navigační odpovídače,
- sítě referenčních stanic pro ověřování integrity korekcí WAD propočítaných pomocí EGNOS. Jako referenční stanice budou používány zjednodušené stanice RIMS.

### 2. Příspěvek ESA

ESA přispívá k projektu prováděním svého programu ARTES, zejména jeho prvku 9.

ESA je zejména pověřena těmito činnostmi:

- řízení projektu EGNOS,
- analýza úkolu a definice systému,

- první pokusy,
- zkoušky a simulace,
- rozvoj systému měření vzdálenosti,
- rozvoj systému integrity,
- rozvoj systému WAD,
- zkoušky a technické potvrzování EGNOS, včetně opatření pro pozemní komunikace a provozní náklady MCC v období zkoušek a potvrzování.

### **3. Příspěvek Eurocontrol**

V souvislosti s aplikacemi družicové navigace a v úzké spolupráci s Mezinárodní organizací civilního letectví (ICAO) je Eurocontrol pověřen těmito činnostmi:

- zjištění požadavků uživatelů civilního letectví,
- provozní zkoušky a potvrzování pro uživatele GNSS 1 v civilním letectví. Tyto činnosti zahrnují statické pozemní měření, zkoušky zvláštních letů a období zaznamenávání údajů o civilních dopravních letadlech,
- podpora evropských činností, aby bylo dosaženo přijatelnosti GNSS pro civilní letectví. Tato práce směřuje k co nejširší spolupráci v prostředí civilního letectví, včetně spolupráce s JAA (Sdružené letecké úřady).

### **4. Příspěvek Evropského společenství**

V souladu s příslušnými postupy pro transevropskou síť a pro rámcové programy výzkumu a vývoje se Společenství zavazuje přispívat k provádění těchto úkolů:

- konsolidace požadavků uživatelů ve vztahu k GNSS 1,
- koncepce, vývoj a podpora úsilí o normalizaci zařízení uživatelů GNSS 1 pro všechny aplikace (námořní, civilní letectví, pozemní doprava),
- analýza hledisek týkajících se integrace zařízení ve vozidlech uživatelů při přípravě potvrzovacích zkoušek,
- poskytnutí alespoň dvou družicových spojů pro provádění EGNOS (zejména pronájem odpovídačů na satelitech AOR-E a IOR Inmarsat III a nezbytných zařízení v odpovídajících stanicích NLES),

- provádění zkoušek v provozních podmínkách pro potvrzování uživatelských požadavků a prototypů uživatelských zařízení.